

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษานิติกรรมการบริหารงานของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ ซึ่งมีรายละเอียดในการดำเนินงานแต่ละขั้นตอน
ดังต่อไปนี้

3.1 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวิธีการดำเนินงานตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 1) ศึกษาทฤษฎีหลักการสภาพข้อมูลและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2) ตั้งกรอบแนวความคิดในการวิจัย
- 3) กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 4) สร้างเครื่องมือในการวิจัย โดยยึดวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนดขึ้น

เป็นหลัก

- 5) ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือการวิจัยและทดลองใช้
- 6) รวบรวมข้อมูล
- 7) วิเคราะห์ข้อมูล
- 8) สรุปผลการวิจัย และเสนอผลการวิจัย

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

- 1) ประชากรรวมทั้งสิ้น 1070 คน แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มคือ

กลุ่มที่ 1 ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา

จังหวัดชัยภูมิ มีจำนวน 750 คน

กลุ่มที่ 2 เจ้าหน้าที่ในสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอประกอบไปด้วย ผู้ช่วยหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ ศึกษาพิเศษ ครูช่วยราชการ และข้าราชการพลเรือน รวม 320 คน

2) กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มที่ 1 ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง (Sample size) จากตารางของ R.V. Krejcie และ D.W. Morgan (อ้างในประยูร อารามาน, 2534) ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 254 คน คิดเป็นร้อยละ 33.86 และกำหนดขั้นตอนการสุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของประชากรในแต่ละอำเภอแล้วสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling)

กลุ่มที่ 2 ผู้ช่วยหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ ศึกษาพิเศษ ข้าราชการพลเรือน และครูช่วยราชการในสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง เช่นเดียวกับในข้อ (1) ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 175 คน คิดเป็นร้อยละ 54.68 และกำหนดขั้นตอนในการสุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของประชากรในแต่ละอำเภอแล้วสุ่มอย่างง่าย

ตารางที่ 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกเป็นรายอำเภอ

อำเภอ	จำนวน					
	ผู้บริหารโรงเรียน		ข้าราชการในสำนักงาน		รวม	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1) เมืองชัยภูมิ	101	34	26	14	128	48
2) จตุรัส	66	23	23	13	90	36
3) แก้งคร้อ	60	20	17	9	77	29
4) บ้านเขว้า	41	14	22	12	63	26
5) หนองบัวระเหว	27	9	20	11	51	20
6) บำเหน็จณรงค์	40	14	21	11	61	25
7) คอนสวรรค์	42	14	21	11	63	25
8) เทพสถิต	48	17	21	11	70	28
9) ภูเขียว	80	27	29	16	109	43
10) เกษตรสมบูรณ์	71	24	24	13	95	37
11) บ้านแท่น	33	11	20	11	53	22
12) คอนสาร	44	15	21	11	65	26
13) หนองบัวแดง	59	19	23	13	82	32
14) เนินสง่า	17	6	13	8	30	14
15) กักตุนผล	21	7	19	11	40	18
รวม	750	254	320	175	1077	429

ที่มา : แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2538 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.3.1 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้ปรับปรุงและพัฒนาขึ้นจากแบบสอบถามของนายสุวัฒน์ ประเสริฐสังข์ และนายจันทงค์ เสนาหาญ เพื่อศึกษาพฤติกรรมการบริหารงานของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ โดยดำเนินการตามลำดับดังต่อไปนี้

- 1) ศึกษาหลักการ ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2) กำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือการวิจัยหลังจากที่ได้ศึกษาหลักการ ทฤษฎี เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 3) กำหนดวัตถุประสงค์ของเครื่องมือวิจัยโดยปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา
- 4) สร้างเครื่องมือวิจัยตามกรอบแนวคิดวัตถุประสงค์ของการวิจัย นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
- 5) เสนอร่างเครื่องมือต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อหาความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct validity) ความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) และนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
- 6) นำเครื่องมือไปทดลองใช้เพื่อหาความเที่ยง (Reliability)
- 7) นำค่าความเที่ยงเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อปรึกษาและปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือ
- 8) สร้างเครื่องมือฉบับสมบูรณ์

3.3.2 ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริหารงานของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ มีลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มี 4 ระดับประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริหารงานของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ จำนวน 52 ข้อ ซึ่งถามครอบคลุมพฤติกรรมการบริหารงานของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ 6 ด้านคือ

- 1) ด้านการวางแผน
- 2) ด้านการตัดสินใจ
- 3) ด้านการประสานงาน
- 4) ด้านการติดต่อสื่อสาร
- 5) ด้านมนุษยสัมพันธ์
- 6) ด้านการควบคุม กำกับ นิเทศและประเมินผล

3.3.3 การตรวจสอบเครื่องมือ

1) ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 8 คน ตรวจสอบความตรงตามโครงสร้าง ความตรงตามเนื้อหาความตรงตามวัตถุประสงค์ และพฤติกรรมที่ต้องการวัดโดยสามารถวัดได้ครอบคลุมครบถ้วนตามเนื้อหาที่ต้องการให้วัด และวัดได้ถูกต้องตามความเป็นจริง

2) นำเครื่องมือไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มที่นำไปใช้กลุ่มตัวอย่างที่สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์ของความเที่ยง (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (r_{α}) ของ Cronbach ได้ค่าสัมประสิทธิ์ของความเที่ยงเท่ากับ 0.961

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือไปให้กับกลุ่มตัวอย่างและเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเองระหว่างวันที่ 1 มีนาคม 2539 ถึงวันที่ 10 เมษายน 2539 โดยส่งแบบสอบถามไปทั้งหมด 429 ชุด และสามารถเก็บรวบรวมข้อมูลได้ 428 ชุดคิดเป็นร้อยละ 99.77 ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวนแบบสอบถาม		
	ที่ส่งไป	ได้รับกลับคืน	ร้อยละที่ได้รับคืน
1) ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา	254	253	99.77
2) เจ้าหน้าที่ในสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ	175	175	100.00
รวม	429	428	99.77

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป และใช้สถิติดังนี้

- 1) ข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยนำมาแจกแจงความถี่ และร้อยละ
- 2) ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริหาร วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
- 3) ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่าวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง โดยการทดสอบค่าที (t-test)

3.6 การแปลผลข้อมูล

ค่าเฉลี่ยที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลมีเกณฑ์แปลผลดังนี้

3.51-4.00	หมายความว่า	หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอได้ปฏิบัติงานในระดับมากที่สุด
2.51-3.50	หมายความว่า	หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอได้ปฏิบัติงานในระดับมาก
1.51-2.50	หมายความว่า	หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอได้ปฏิบัติงานในระดับน้อย
1.00-1.50	หมายความว่า	หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอได้ปฏิบัติงานในระดับน้อยที่สุด